

Андреас Гросс: на осінній сесії ПАРЄ повноваження Росії відновлені не будуть

Член Президентського комітету ПАРЄ й доповідач Асамблеї по Росії дав інтерв'ю Російській службі «Голосу Америки»

Даніла Гальперовіч

27.09.2014

29 вересня у Страсбурзі розпочнеться осіння сесія Парламентської асамблеї Ради Європи. Російська делегація, будучи членом ПАРЄ, цю сесію бойкотує – на знак протесту проти того, що на цьогорічній квітневій сесії Асамблеї росіян позбавили права виступати на засіданнях і бути представленими в керівних органах ПАРЄ через анексію Криму.

Водночас відносини Москви та Страсбурга до кінця не розірвані: один із членів російської делегації все ж таки виступить на оголошенні в ПАРЄ доповіді, автором якої він є, а голова Держдуми Сергій Нарішкін на початку вересня навіть з'їздив на засідання Президентського комітету ПАРЄ в Париж, щоб взяти участь в обговоренні ситуації, що склалась у відносинах Ради Європи та Росії. Член Президентського комітету ПАРЄ й доповідач Асамблеї по Росії, швейцарський парламентарій Андреас Гросс в інтерв'ю Російській службі «Голосу Америки» розповів про особливості російсько-європейського діалогу.

Даніла Гальперовіч: Очевидно, що Росія ображається на ПАРЄ, але зовсім відносини не розриває. У вас є надія на

те, що вам вдасться знайти спільну мову з Москвою, наприклад, після зустрічі з головою Держдуми?

Андреас Гросс: Зустріч із паном Нарішкіним була тільки початком процесу діалогу, а його продовження буде вже в листопаді в Москві. Ідея цього процесу полягає в обговореннях та спільних зусиллях, докладених до того, щоб до січня в ПАРЄ знайшлася більшість, яка повернула б російській делегації всі її права в Асамблеї.

Бажання голови Держдуми й надалі вести цей діалог дуже сприяє рухові до цієї мети. Я вважаю, що лідери політичних груп у ПАРЄ палко жадають, щоб така більшість виникла. Однак, гадаю, якби голосування з цього питання відбулося на нинішній, осінній сесії ПАРЄ, то в російській делегації відібрали б і ті права, що в неї залишилися.

Д. Г.: Про які саме обговорення та спільні зусилля йдеться?

А. Г.: Ми на Президентському комітеті ПАРЄ, на засідання якого у вересні цього року приїжджав до Парижа Сергей Нарішкін, вирішили скласти з двох сторін – ПАРЄ та Росії – список пропозицій. Я, наприклад, уже підготував кілька пропозицій для такого списку, одне з них – це зробити разом з російською стороною доповідь про становище біженців із зони конфлікту в Україні. Ще одна пропозиція: виробити спільну доповідь про гуманітарну ситуацію в Криму.

Також є ідея доповіді про те, що відбувалося між торішнім серпнем і квітнем нинішнього року на Майдані в Києві, як і чому відбулася революція в Україні, яким був процес трансформації влади в цій країні. Я гадаю, спільна робота над такими доповідями продемонструвала б волю Держдуми Росії до спільного з Радою Європи пошуку істини, до того, щоб зробити висновки і прийти до єдиного розуміння події. Це й стало б причиною для того, щоб більшість, про яку я вже говорив, виникла, і в січні повноваження були б повернені російській делегації.

Д. Г.: Однак ви не розраховуєте, що такі спільні доповіді та обговорення матимуть швидкий ефект?

А. Г.: Я розумію, що Росія тепер Крим Україні не поверне, а російські військовики, що перебувають, за різними повідомленнями, на території України, не підуть

назад через кордон негайно. Та я вважаю, що ми могли б зробити свій внесок у врегулювання цієї кризи, вивчавши факти й спільно їх аналізувавши. Все це продемонструвало б добру волю російських парламентаріїв.

Д. Г.: Розпочата осіння сесія Держдуми демонструє, що російські парламентарії ніяку добру волю проявляти не мають наміру. Навпаки, в Держдумі звучать заяви щодо Європи ще жорсткіші, ніж півроку тому. Чому ви розраховуєте на те, що цей настрій зміниться?

А. Г.: Я переконаний, що Держдума, як і багато російських громадян, стала жертвою наполегливої й агресивної пропаганди, що її передавали російські телеканали. Вони всі самі почали вірити в свою ж власну пропаганду. Крім того, за моїми відомостями, російська політична еліта все ж розділена у своєму ставленні до Ради Європи. Я знаю, що є люди, які вважають: приєднання до Ради Європи в 1990-х роках було ознакою слабкості й, узагалі, помилкою Росії. Але я також знаю, що багато хто не поділяє таку думку.

Вони бачать Росію частиною європейської цивілізації й уважають, що виконання нею положень Європейської конвенції про права людини, до якої вона приєдналася, потрібне для добра її громадян. У мене склалося враження, що пан Наришкін належить саме до тих, хто розуміє переваги перебування в Раді Європи для Росії. Поміщати таких людей, як пан Наришкін або, скажімо, віце-спікер Держдуми, комуніст пан Мельніков, у списки людей, що перебувають під санкціями – це, як на мене, помилка.

Д. Г.: А що ж робити з висловлюваннями і Сергея Наришкіна, і згаданого віце-спікера Держдуми від КПРФ Івана Мельнікова, які обидва заявляли, що й мови про повернення Криму Україні бути не може, що цього ніколи не буде? Іван Мельніков, заявлявши про свою опозиційність курсу Кремля, якраз в цьому з Кремлем і з представником «Єдиної Росії» Наришкіним абсолютно згоден.

А. Г.: Ми не повинні забувати про те, що багато членів Держдуми не вільні в тому, що вони говорять. Тепер це реальна проблема в Росії – багато хто там не готовий зустрітися з наслідками вільного висловлення своєї думки, бо ці наслідки можуть бути сумними. Крім того, потрібна неабияка сміливість, щоб говорити вголос щось, протилежне

тому, в чому пропаганда переконала понад 80 відсотків населення.

Тож я не маю повної довіри до тих висловлювань, що ви про них кажете, і я не впевнений, що вони говорять саме те, що думають. І якщо, спираючись на такі висловлювання, просто зачиняти перед такими людьми двері, то це все одно, що почати готуватися до війни. А це – саме той сценарій, якому хотілося б запобігти. І щоб запобігти цій катастрофі, ви повинні розмовляти не з тими, з ким вам це робити зручно, а з тими, з ким, зрештою, потрібно не дати конфлікту розростися.